Konwersje standardowe przy dziedziczeniu

- Wskaźnik lub referencja do obiektu klasy pochodnej może być niejawnie przekształcony na wskaźnik (referencję) dostępnej jednoznacznie klasy podstawowej (tylko przy dziedziczeniu publicznym)
- Konwersje zachodzą
  - Przy przesyłaniu argumentów do funkcji – funkcja która powinna otrzymać wskaźnik (referencję) do obiektu klasy podstawowej może otrzymać wskaźnik (referencję) do obiektu klasy pochodnej
  - Przy zwracaniu przez funkcję rezultatu - funkcja, która powinna zwrócić wskaźnik (referencję) do obiektu klasy podstawowej może zwrócić wskaźnik (referencję) do klasy pochodnej

Konwersje standardowe przy dziedziczeniu...

- Konwersje zachodzą...
  - Przy przeładowanych operatorach – analogicznie jak w przypadku funkcji
  - W wyrażeniach inicjalizujących – do konstruktora kopiującego spodziewającego się referencji do obiektu klasy podstawowej można wysłać referencję do obiektu klasy pochodnej
- Obiekty klas pochodnych mogą być traktowane jak obiekty swych klas podstawowych tylko wtedy, gdy pracujemy na ich adresach (referencjach)
- UWAGA: Do funkcji spodziewającej się adresu tablicy obiektów klasy podstawowej nie można wysłać adresu tablicy obiektów klasy pochodnej
- Przykład cpp_7.1

Funkcje wirtualne

- Dopiero przy funkcjach wirtualnych pojawia się możliwość faktycznego programowania (z)orientowanego obiektowo
- Realizacja klas podstawowych i pochodnych w zasadzie jest taka sama ale
  - Pojawia się słowo `virtual` przy nazwach funkcji składowych (niekoniecznie wszystkich), które umożliwia wykonywanie różnych funkcji w zależności od typu obiektu na rzecz, którego chcemy taką funkcję wywołać
  - Wykorzystanie funkcji wirtualnych może w znakomity sposób ułatwić i uprościć nam pracę na projektem

Posługiwanie się funkcjami wirtualnymi

- Możliwe jest ustawienie wskaźnika (referencji) typu klasy podstawowej tak, żeby pokazywał na obiekt klasy pochodnej
  - Wynika to z uogólnienia tzn. klasa pochodna jest szczególnym (bardziej wyspecjalizowanym) typem klasy podstawowej
    - Np. mając wskaźnik do pojazdów możemy nim pokazywać na samochód lub nawet na „malucha" i nie jest to niezgodne z naszym wyobrażeniem o rzeczywistości (samochód jest rodzajem pojazdu)
- Sytuacja odwrotna nie jest już prawdziwa
  - Np. mając wskaźnik do samochodu nie możemy nim (w ogólności) pokazywać na pojazd, gdyż pojazdem może np. być rower

Różnica między funkcją wirtualną, a zwykłą

- Mając wskaźnik klasy podstawowej pokazujący na obiekt klasy pochodnej wywołanie metody
  - Niewirtualnej (zwykłej) spowoduje wywołanie odpowiedniej funkcji składowej w klasie podstawowej – zupełnie normalna sytuacja
    - Przykład cpp_7.2
  - Wirtualnej spowoduje wywołanie odpowiedniej funkcji składowej uzależnionej od typu obiektu, na który w danym momencie pokazuje wskaźnik
    - Przykład cpp_7.3
- Dodanie przymiotnika **`virtual`** przy funkcji składowej w klasie podstawowej mówi, że od tego momentu wszystkie dalsze pokolenia będą tą funkcję mieć wirtualną
  - Tylko wtedy kiedy taka funkcja jest identyczna tzn. posiada taką samą nazwę, przyjmuje takie same parametry oraz zwraca taki sam typ

Polimorfizm

- Polimorfizm – wielość form
  - Jest to wykazywanie przez metodę różnych form działania w zależności od tego jaki typ obiektu aktualnie jest wskazywany przez wskaźnik lub referencję
  - `Shape->Rys();` oznacza w zależności od kontekstu
    - `Shape->Shape::Rys();`
    - `Shape->Circ::Rys();`
    - `Shape->Rec::Rys();`
  - Sama funkcja wirtualna polimorfizmu nie wykazuje
  - Funkcja nie jest polimorficzna, ale tylko jej wywołanie jest

Jaki jest pożytek z polimorfizmu

- Program jest rozszerzalny o nowe obiekty (typy), a ich dodanie nie wymaga zmian w już istniejącym kodzie
  - W szczególności w miejscach, gdzie decyduje się jakiej klasy jest obiekt pokazywany przez wskaźnik lub nazywany referencją
  - Nie wymaga instrukcji wyboru
- Jednak są również wady
  - „Inteligentne" zachowanie kompilatora w stosunku do funkcji wirtualnych okupione jest dłuższym czasem ich wywoływania
  - Oraz tym, iż obiekty danej klasy są większe od odpowiadających im obiektów klasy, która nie zawiera funkcji wirtualnych
  - Dlatego funkcje nie są z założenia wirtualne (w C++)
- Przykład cpp_7.4

Wczesne i późne wiązanie

- Wczesne wiązanie następuje w sytuacji kiedy wywoływane są zwykłe funkcje i na etapie kompilacji wywołania funkcji powiązane zostają z adresami, pod którymi te funkcje się znajdują
  - Inaczej wiązanie w czasie kompilacji
- Późne wiązanie występuje w sytuacji kiedy posługujemy się funkcjami wirtualnymi. Kiedy kompilator widzi funkcję wirtualną to nie podstawia określonego adresu, ale generuje odpowiedni kod pozwalający na wybór określonej wersji funkcji na etapie wykonania programu
- W wywołaniu funkcji wirtualnych może wystąpić wczesne wiązanie jeżeli już na etapie kompilacji wiadomo dokładnie, która wersja funkcji ma zostać wywołana
  - Wywołanie na rzecz obiektu (`obiekt.funkcja()`)
  - Jawne użycie kwalifikatora zakresu (`wskaźnik->klasa::funkcja()`)
    - Należy stosować jeżeli sięgamy do składników klasy podstawowej z funkcji składowych klasy pochodnej
  - Wywołanie funkcji z konstruktora lub destruktora klasy podstawowej

Klasy abstrakcyjne

- Klasa abstrakcyjna to taka klasa, która nie reprezentuje żadnego konkretnego obiektu
  - Np. pojazd, figura geometryczna itp...
- Takie klasy tworzy się, aby po nich dziedziczyć
- W pewnym sensie są to niedokończone klasy
- Tworzymy funkcje wirtualne, których będziemy używać, ale implementacje tych funkcji pozostawiamy klasom pochodnym
  - Np. w klasie figura, powinna znaleźć się funkcja rysuj, mimo iż jeszcze nie wiadomo jak taką figurę narysować

Funkcje czysto wirtualne

- Funkcje czysto wirtualne mają ścisły związek z klasami abstrakcyjnymi
- Skoro nie ma sensu tworzyć obiektów klasy abstrakcyjnej to dla przykładowej funkcji rysuj nie jest potrzebna implementacja w klasie podstawowej
- Deklaracja funkcji czysto wirtualnej
  - `virtual void rysuj() = 0;`
- Dopóki klasa ma chociaż jedną funkcje czysto wirtualną to NIE MOŻNA stworzyć żadnego obiektu takiej klasy
- Przykład cpp_7.5

Funkcje czysto wirtualne...

- Brak możliwości stworzenie obiektu klasy abstrakcyjnej z funkcją czysto wirtualną odnosi się do wszystkich sytuacji
  - Oczywiste: stworzenie obiektu np. `figura a;`
  - Wywołanie funkcji przez wartość `void fun(figura a);`
    - Bo tworzony jest obiekt automatyczny
  - Zwracanie przez funkcję obiektu klasy figura
  - Nie można wywołać konwersji do typu figura
- Natomiast możemy posługiwać się wskaźnikami i referencjami
  - Tutaj uwidaczniają się wielkie możliwości programowania zorientowanego obiektowo

Aspekty tworzenie funkcji wirtualnych

- Jeżeli funkcja ma być wirtualna to
  - Możemy zadeklarować ją jako zwykłą funkcję wirtualną (nie czysto wirtualna)
    - Musimy dostarczyć implementację
    - Jeżeli w klasie pochodnej nie będzie implementacji to zostanie wywołana funkcja z klasy podstawowej
  - Możemy zadeklarować ją jako funkcję czysto wirtualną bez implementacji
    - Jeżeli klasa pochodna nie dostarczy implementacji to staje się automatycznie klasą abstrakcyjną
  - Możemy zadeklarować ją jako funkcję czysto wirtualną, ale pomimo to dostarczyć jej implementację
    - Ale tylko poza ciałem klasy, standard nie dopuszcza definicji funkcji czysto wirtualnej bez osobnej deklaracji
    - Po co skoro i tak się nigdy nie wykona???
- Przykład cpp_7.6

Wirtualny destruktor

- Wirtualny destruktor może istnieć mimo, iż jego nazwa w klasie pochodnej jest inna niż w klasie podstawowej
  - Jest to jedyny wyjątek kiedy funkcje wirtualne mogą mieć różne nazwy
- Używając wskaźnika lub referencji klasy podstawowej pokazującego na obiekt klasy pochodnej możemy chcieć zniszczyć właśnie obiekt klasy pochodnej
  - Wtedy oczywiście powinien ruszczyć do pracy destruktor również klasy pochodnej, a nie tylko podstawowej
- Jeżeli klasa ma być klasą bazową to zawsze powinna deklarować destruktor jako wirtualny
- Przykład cpp_7.7

C++11 override i final

- W C++11 dodano nowe możliwości kontroli dziedziczenia i przesłaniania metod
- Ważne jest to w aspekcie dobrego designu i możliwości kontroli czy nie popełniamy logicznego błędu
- Mając funkcję wirtualną w klasie pochodnej można dodać (powtórzyć) do jej deklaracji słowo **`virtual`**
  - Nie jest to zalecane
- Chcąc wymusić sprawdzenie czy funkcja, którą deklarujemy przesłania metodę wirtualną z klasy bazowej należy użyć słowa **`override`**
  - Przykład cpp_7.7a
- Z drugiej strony czasami istnieje potrzeba aby zagwarantować aby wirtualna metoda nie była przesłaniana w klasach pochodnych
  - Wtedy używa się słowa **`final`**
- Podobnie można sobie wyobrazić że klasa ma sam nie pozawalać aby po niej dziedziczyć
  - Wtedy do definicji klasy dodajemy słowo **`final`**
  - Przykład cpp_7.7b